

**WIELOLETNI PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA KALISZA
Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
ORAZ INNYMI PODMIOTAMI PROWADZĄCYMI
DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO NA LATA 2013-2016.**

Wstęp

Wieloletni Program Współpracy Miasta Kalisza z Organizacjami Pozarządowymi ma służyć zrównoważonemu rozwojowi Kalisza jako miasta obywateli, w tym rozwoju aktywnie uczestniczących, tworzących solidarne społeczeństwo, podejmujących działania na rzecz wspólnot lokalnych, samoorganizujących się w formalnych i nie formalnych strukturach wraz z samorządem podejmujących działania zmierzające ku realizacji wspólnie nakreślanych i opartych o wspólne wartości celów.

Program wyznacza kierunki i nadaje ramy tej współpracy na lata 2013-2016 oraz tworzy warunki dla realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Na dzień 30 czerwca 2012 r. funkcjonowały na terenie Kalisza 312 organizacje pozarządowe, z czego zdecydowaną większość stanowiły stowarzyszenia w liczbie 262, ponadto istnieje 16 fundacji oraz 34 stowarzyszenia zwykłe (nie posiadające osobowości prawnej). Według posiadanych danych w Kaliszu najwięcej jest organizacji pozarządowych działających w obszarze: „sportu, turystyki, rekreacji i hobby” (21 %). Inne obszary działań wskazywane najczęściej przez organizacje jako ich główne pola działań to: „rynek pracy i sprawy społeczne” (17 %), „kultura i sztuka” (13 %), „ochrona zdrowia”(8 %), „gospodarka” (7%) oraz „edukacja i wychowanie” (6 %). Aktywność tych organizacji jest bardzo zróżnicowana ze względu na posiadany potencjał oraz strukturę wiekową członków.

§ 1. Podstawowe pojęcia

Ilekroć w Programie jest mowa o:

- 1/ „ustawie” – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.),
- „uchwale” – rozumie się przez to uchwałę, do której załącznikiem jest Program,
- 2/ „podmiotach” – rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy,
- 3/ „dotacji” – rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
- 4/ „konkursie” – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i w art. 13 ustawy.

§ 2. Cele programu

1. Celem głównym Programu jest zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych Miasta wnikających z przepisów prawa poprzez włączenie w ich realizację organizacji pozarządowych.
2. Celami szczegółowymi Programu są:

- 1/ poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców,
- 2/ umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje poprzez:
 - a) tworzenie warunków do zwiększania aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców miasta,
 - b) budowanie społeczeństwa obywatelskiego, poprzez aktywizację społeczności lokalnej,
- 3/ prowadzenie innowacyjnych i efektywnych działań na rzecz mieszkańców,
- 4/ wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych i budowanie społeczeństwa opartego na wiedzy i informacji,
- 5/ tworzenie systemowych rozwiązań wspomagających funkcjonowanie miasta i jego mieszkańców,
- 6/ zwiększanie ilości zadań publicznych realizowanych przez organizacje.

§ 3. Zakres przedmiotowy

Współpraca z podmiotami dotyczy zadań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy oraz w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), a w szczególności zadań w zakresie:

- 1/ pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- 2/ działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 3/ działalności charytatywnej,
- 4/ ochrony i promocji zdrowia,
- 5/ działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- 6/ promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy,
- 7/ działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- 8/ działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości,
- 9/ nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- 10/ wypoczynku dzieci i młodzieży,
- 11/ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 12/ wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- 13/ ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- 14/ turystyki i krajoznawstwa,
- 15/ porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- 16/ ratownictwa i ochrony ludności,
- 17/ działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- 18/ promocji i organizacji wolontariatu,
- 19/ działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych,
- 20/ przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- 21/ działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- 22/ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 23/ upowszechniania i ochrony praw konsumentów,
- 24/ działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust.3, w zakresie określonym w pkt. 1-32 ustawy.

§ 4. Formy współpracy

1. Współpraca, o której mowa w § 3 może przybierać następujące formy:

- 1/ zlecenia podmiotom Programu realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie,
 - 2/ wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków,
 - 3/ konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych,
 - 4/ tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, koordynowania i wspierania wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami, w tym powołanie Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.
2. Współpraca może polegać także na wspomaganium technicznym, szkoleniowym, materialnym lub finansowym podmiotów Programu w zakresie określonym uchwałą, a w szczególności:
- 1/ udzielaniu wsparcia poprzez oddanie na preferencyjnych warunkach w użyczenie, najem lub dzierżawę mienia Miasta na prowadzenie działalności pożytku publicznego, na podstawie przedłożonych przez podmiot następujących dokumentów:
 - sprawozdania z działalności statutowej za rok poprzedni (nie dotyczy organizacji nowopowstałych),
 - sprawozdania finansowego za rok poprzedni (nie dotyczy organizacji nowopowstałych),
 - opisu programów, które będą realizowane z wykorzystaniem mienia Miasta,
 - dokumentów określających status prawny organizacji i osoby upoważnione do jej reprezentacji,
 - 2/ udostępnianiu pomieszczeń na spotkania na okazjonalną działalność statutową, a także użyczeniu sprzętu do wykonania zadania,
 - 3/ utworzeniu i prowadzeniu centrum wspierania organizacji pozarządowych i wolontariatu,
 - 4/ pomocy oraz wspieraniu, w tym finansowym, działań na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami,
 - 5/ organizowaniu konsultacji i szkoleń tematycznych oraz doradztwie i udzielaniu pomocy merytorycznej, a także wymianie informacji i dobrych praktyk,
 - 6/ udzielaniu pomocy materialnej obejmującej zakup materiałów i usług związanych z działalnością w obszarach wymienionych w § 3 Programu,
 - 7/ obejmowaniu patronatem Prezydenta Miasta Kalisza i Rady Miejskiej Kalisza ważniejszych projektów realizowanych przez podmioty Programu,
 - 8/ udzielaniu rekomendacji organizacjom współpracującym z Miastem, które ubiegają się o dofinansowanie realizowanych projektów z innych źródeł,
 - 9/ dofinansowaniu wkładów własnych do projektów współfinansowanych ze środków funduszy europejskich i innych źródeł zewnętrznych, a służących realizacji zadań publicznych,
 - 10/ informowaniu o potencjalnych źródłach finansowania i zasadach udzielania dotacji,
 - 11/ podejmowaniu inicjatyw integrujących organizacje pozarządowe wokół zadań ważnych dla lokalnego środowiska,
 - 12/ przygotowaniu sprawozdań i analiz dotyczących współpracy Miasta Kalisza z organizacjami pozarządowymi,
 - 13/ pomocy merytorycznej przy zakładaniu nowych stowarzyszeń,
 - 14/ prowadzeniu elektronicznej bazy danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne.
3. Decyzję o podjęciu współpracy i przyznanej formie pomocy podejmuje Prezydent Miasta w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

§ 5. Zasady współpracy

1. Współpraca Miasta Kalisza z organizacjami odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności.
2. Zasada pomocniczości jest zasadą o charakterze ustrojowym i oznacza uporządkowanie wzajemnych relacji oraz podziału zadań między sektorem publicznym, a sektorem obywatelskim ukierunkowane na umacnianie obywateli, ich wspólnot i organizacji oraz ograniczanie interwencjonizmu państwa i administracji lokalnej.
3. Zasada suwerenności stron polega na tym, iż strony mają prawo do niezależności i odrębności w samodzielnym definiowaniu i poszukiwaniu sposobów rozwiązywania problemów i zadań.
4. Zasada partnerstwa oznacza, iż strony podejmują współpracę w identyfikowaniu i definiowaniu problemów i zadań, współdecydowaniu o alokacji środków na ich realizację, wypracowywaniu najlepszych sposobów ich realizacji traktując się wzajemnie jako podmioty równoprawne w tych procesach.
5. Zasada efektywności polega na wspólnym dążeniu do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań publicznych przy jak najmniejszych nakładach.
6. Zasada uczciwej konkurencji oraz zasada jawności zakładają kształtowanie przejrzystych zasad współpracy, opartych na równych i jawnych kryteriach wyboru realizatora zadania publicznego oraz na zapewnieniu równego dostępu do informacji.

§ 6. Priorytetowe zadania Programu

1. Dla obszarów określonych w § 3 priorytetowe zadania Programu będą szczegółowo określone w rocznym programie współpracy.
2. Dopuszcza się możliwość zlecenia zadań o charakterze ciągłym do realizacji na okres dłuższy niż jeden rok.
3. Realizacja Programu obejmuje ponadto zadania w zakresie:
 - 1/ inicjowania lub współorganizowania szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji pozarządowych w sferze zadań publicznych, w tym m.in. w zakresie regulacji prawnych, przepisów prawa finansowego, promowania działalności organizacji pozarządowych, pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację zadań – sukcesywnie, stosownie do składanych wniosków przez organizacje,
 - 2/ wspierania w powstawaniu i rozwoju organizacji pozarządowych,
 - 3/ promowania wolontariatu m.in. poprzez wspieranie organizacji przedsięwzięć typu targi wolontariatu, promowanie dobrych praktyk w tym zakresie, organizowanie szkoleń dla wolontariuszy,
 - 4/ wspierania przez samorząd akcji promujących przekazywanie 1% podatku dochodowego od osób fizycznych uprawnionym organizacjom działającym na terenie Kalisza,
 - 5/ zamieszczania informacji dotyczących działających w Kaliszu organizacji pozarządowych na stronie internetowej Urzędu Miejskiego,
 - 6/ prowadzenia i stałego aktualizowania elektronicznej bazy danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne,
 - 7/ umożliwiania zamieszczania przez organizacje pozarządowe w swych materiałach promocyjnych symboli miejskich, po uzyskaniu stosownej zgody.

§ 7. Podmioty uczestniczące w realizacji Programu

Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu są w szczególności:

1. Prezydent Miasta – w zakresie określenia ścieżki realizacji Programu, zwłaszcza: dysponowania środkami na ten cel w ramach budżetu Miasta, ogłaszania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych.
2. Komisje konkursowe – w zakresie opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych,

3. Komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Kaliszu oraz ewentualne miejskie jednostki organizacyjne - w zakresie bieżących kontaktów z organizacjami pozarządowymi, udziału w przygotowaniu projektu Programu, przygotowania i obsługi konkursów ofert na realizację zadań publicznych, w tym udzielania informacji o sposobie wypełniania ofert w ww. konkursach, upubliczniania wyników konkursów ofert, sporządzania umów z organizacjami pozarządowymi, których oferty zostały wybrane do realizacji w konkursach, nadzoru nad realizacją zadań publicznych i kontroli wydatkowania dotacji oraz sporządzania sprawozdań z realizacji Programu:
 - 1/ Biuro Promocji Miasta;
 - 2/ Buro Obsługi Inwestora i Partnera Społecznego;
 - 3/ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
 - 4/ Wydział Edukacji;
 - 5/ Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki;
 - 6/ Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych;
 - 7/ Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych;
 - 8/ Wydział Komunikacji i Ewidencji Działalności Gospodarczej;
 - 9/ Wydział Środowiska, Rolnictwa Gospodarki Komunalnej.

§ 8. Okres realizacji Programu

Program realizowany jest w latach 2013-2016.

§ 9. Sposób realizacji Programu

1. Udział podmiotów w wykonywaniu zadań publicznych realizowanych przez Miasto Kalisz zapewnia się poprzez zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego na terenie Miasta oraz których działalność statutowa jest zgodna z miejscem i dziedziną zlecanego zadania.
2. Zlecenie realizacji zadań publicznych odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia.
3. Zlecenie realizacji zadania publicznego może mieć formę:
 - 1/ powierzenia wykonania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji,
 - 2/ wsparcia takiego zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji.
4. Dotacje, o których mowa w ust. 2 nie mogą być wykorzystane na:
 - 1/ budowę i zakup budynków, zakup gruntów oraz działalność gospodarczą,
 - 2/ pokrycie kosztów prowadzenia biura organizacji pozarządowej, w tym także wydatków na wynagrodzenia pracowników - poza zakresem realizacji zadania publicznego,
 - 3/ działalność polityczną i religijną.
5. Konkursy dotyczące realizacji zadań ogłasza Prezydent Miasta Kalisza, przy czym termin składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ogłoszenia o konkursie.
6. Ogłoszenie konkursu może nastąpić jedynie pod warunkiem zabezpieczenia w budżecie Miasta Kalisza środków finansowych na realizację zadania z zastrzeżeniem art. 13 ust. 5 ustawy.
7. Prezydent Miasta Kalisza może zlecić realizację zadania publicznego w inny sposób niż w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z art. 11 ust.4 ustawy.
8. Na wniosek organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust.3 ustawy Prezydent Miasta Kalisza może zlecić realizację zadania publicznego wraz z udzieleniem dotacji na jego realizację w trybie art. 19a ustawy, pod warunkiem zabezpieczenia w budżecie Miasta środków finansowych.
9. W sytuacjach wyjątkowych i losowych określonych w art. 11a ustawy realizacja zadania publicznego może nastąpić z pominięciem otwartego konkursu ofert.

§ 10. Roczny Program Współpracy Miasta Kalisz z Organizacjami Pozarządowymi

1. Corocznie w trybie określonym w ustawie jest uchwalany przez Radę Miejską Kalisza Program Współpracy Miasta Kalisz z Organizacjami Pozarządowymi na kolejny rok.
2. Roczny program współpracy precyzuje szczegółowo cele i zakres współpracy, priorytetowe zadania publiczne oraz wysokość środków przeznaczonych na ich realizację na dany rok budżetowy.

§ 11. Wysokość środków przeznaczanych na realizację Programu

1. Na wysokość środków finansowych przeznaczanych na realizację Programu składają się wydatki z budżetu Miasta Kalisza, w tym:
 - 1/ dotacje na wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy,
 - 2/ środki na zlecenie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy,
 - 3/ środki na realizację działań określonych w § 6 ust. 3,
 - 4/ zakupy towarów i usług na zadania współrealizowane przez Miasto Kalisz i organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy.
2. Finansowanie zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym odbywa się w ramach budżetu Miasta, określonego dla każdego roku obowiązywania Programu, przy czym planowana wysokość środków budżetowych przeznaczonych na ten cel zostanie określona każdorazowo w rocznym programie współpracy.
3. Wysokość środków przeznaczonych w budżecie Miasta Kalisza na dotacje na wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy na podstawie otwartych konkursów ofert określi corocznie Rada Miejska Kalisza w uchwale budżetowej.

§ 12. Sposób oceny realizacji Programu

1. Prezydent Miasta Kalisza dokonuje kontroli i oceny realizacji zadań zleconych podmiotom Programu na zasadach określonych w ustawie.
2. Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące realizacji Programu mogą być zgłaszane Prezydentowi Miasta Kalisza i wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy.
3. Do corocznej oceny realizacji Programu zostaną zastosowane następujące wskaźniki:
 - 1/ liczba podmiotów wyrażających wolę podjęcia we współpracy z Miastem realizacji zadań publicznych na rzecz lokalnej społeczności,
 - 2/ liczba podmiotów, którym zlecono realizację zadań publicznych,
 - 3/ liczba zaproponowanych przez podmioty zadań publicznych,
 - 4/ liczba zleconych przez Miasto zadań, w tym liczba zawartych umów,
 - 5/ liczba umów zerwanych lub unieważnionych,
 - 6/ liczba osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych, w tym liczba wolontariuszy,
 - 7/ liczba osób, które były adresatami (beneficjentami) zadań publicznych,
 - 8/ całkowity koszt realizacji zleconych przez Miasto zadań,
 - 9/ wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu Miasta na realizację tych zadań,
 - 10/ inne dane ilościowe pozwalające ocenić stopień realizacji programu.

4. Prezydent Miasta Kalisza złoży Radzie Miejskiej Kalisza sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni w terminie do dnia 30 kwietnia następnego roku.
5. Koordynatorem realizacji Programu jest Wydział Spraw Społecznych i Mieszkaniowych Urzędu Miejskiego.

§ 13. Sposób tworzenia oraz konsultacji Programu

1. Prezydent Miasta Kalisza podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do opracowania niniejszego Programu zgodnie z procedurą określoną w uchwale Rady Miejskiej Kalisza w sprawie uchwalenia sposobu konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
2. Program współpracy na kolejne lata zostanie przygotowany w oparciu o ocenę realizacji niniejszego Programu, propozycje składane przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, po przeprowadzeniu konsultacji, o których mowa w ust. 1.
3. Prezydent Miasta Kalisza przedłoży projekt Programu, o którym mowa w ust. 2 w terminie umożliwiającym jego uchwalenie przez Radę Miejską Kalisza przed 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania Programu.

§ 14. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.

1. Komisje konkursowe do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert powołuje zarządzeniem Prezydent Miasta Kalisza, na wniosek komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego, bądź jednostki organizacyjnej Miasta prowadzącej postępowanie konkursowe.
2. Wniosek o powołanie komisji konkursowej składany jest nie później niż 7 dni od dnia upływu terminu składania ofert w ramach konkursu.
3. W skład komisji konkursowej wchodzi minimum 3 osoby.
4. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciel organizacji pozarządowej lub podmiotu wymienionego w art. 3 ust. 3 ustawy, przy czym nie może on reprezentować ani pełnić funkcji w organach statutowych podmiotu biorącego udział w konkursie.
5. Komisja konkursowa dokonuje oceny złożonych ofert w terminie i według kryteriów określonych w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert.
6. Komisja konkursowa sporządza i przedstawia Prezydentowi protokół wraz z propozycją wyboru oferty lub ofert i wysokością dotacji na realizację zadania publicznego.
7. Dokumentację związaną z procedurą powołania oraz pracą komisji konkursowej prowadzi komórka organizacyjna, bądź jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 1.